

DES DE L'AVANTGUARDISME A LA LITERATURA DE LA POSTGUERRA: LA IMATGE I LA PARAULA

El teu nom i cognom: David Benefolvan.

Nom dels integrants del grup al qual pertanys: Martí Ibars, Mar Gallego, Júlia Servià, Helena Monfà i Miquel Paul.

ANIVERSARI

Que en els meus anys la joia recomenci
sense esborrar cap cicatriu de l'esperit.
O Pare de la nit, del mar i del silenci,
jo vull la pau -però no vull l'oblit.

Qui és l'autor d'aquest fragment poètic? Màrius Torre

Introducció

El projecte del 2n trimestre continua l'estudi cronològic de la literatura catalana amb les avantguardes -moviments del primer terç del segle XX- (unitat 5), amb els autors i l'evolució dels gèneres als anys 20 i 30 del segle XX (unitat 6) i els anys de la Guerra Civil, l'exili i la postguerra (1936-1959) (unitat 7).

Amb quin objectiu? Conèixer autors i autores i textos literaris que han hagut de viure en un context bèl·lic i del qual n'han fet les seues reflexions ja sigui per mitjà de la imatge (cal·ligrames) o bé per mitjà de les paraules. Això seria la primera tasca que has de realitzar, acompanyada d'una part pràctica que és diferent per a cada grup de projectes. Hi ha una 2a tasca, de caràcter individual però que pots treballar conjuntament per intercanviar-vos idees i opinions; es tracta de la realització d'un cal·ligrama on es reflexioni sobre la pau i la guerra en un context general, actual si es vol, o personal, biogràfic, etc.

1a TASCA

1. <u>Les avantguardes:</u>	1.1. La poesia d'avantguarda a Europa i Catalunya. Naixement i concepte. 1.2. Futurisme, Surrealisme, Dadaisme,	<u>Assignació del tema:</u> Cada grup té assignat per sorteig el contingut 1, 2 (1a i 2a part) i 3. Cada grup treballarà el tema que li ha tocat. <u>Preparació teòrica:</u> s'ha de fer una recerca de la taula de
------------------------------------	--	--

	Cubisme. Naixement, conceptes i principals i ideòlegs europeus i catalans. 1.3. Principals autors catalans: 1.3.1. Joan Salvat-Papasseit. 1.3.2. J. V. Foix.	continguts del tema assignat. Cada grup es distribueix la temàtica i cada integrant fa la seva part. Se n'ha de fer una exposició oral amb suport audiovisual (WIX, Prezi, PowerPoint, Word, etc.). Aquest suport ha de tenir el mateix format per part de tots els membres del grup. Es pot anar acompanyat d'un guió. El guió i el suport audiovisual són estructures a seguir, no exposicions a llegir. <u>Part pràctica:</u> Un cop acabada l'exposició oral, es fa una Recerca, mostra i explicació oral dels principals cal·ligrames catalans d'aquesta època (cada membre del grup n'escriu el seu exemple, no es pot repetir cap). Què cal explicar? - Introducció: autor? Data? Situació del context històric on es troba. - Anàlisi del contingut: descripció (què explica en general? Què explica en les diferents parts que hi ha?) - Anàlisi dels aspectes formals: per què el cal·ligrama es presenta en aquesta forma? - Conclusió (idea bàsica del poema) i valoració personal. <u>Prendre apunts:</u> Els grups que escolten les quatre exposicions han de prendre apunts (ves a la pàgina 9 d'aquest dossier). <u>Temporització:</u> Es disposa d'una 1h entre l'exposició i la part pràctica. Utilitzarem una altra sessió si és necessari.
2. <u>La literatura catalana dels</u>	2. 1. La renovació literària dels anys 20 i 30: s'explica breument el context històric.	<u>Assignació del tema:</u> Cada grup té assignat per sorteig el contingut 1, 2 (1a i 2a part) i 3. Cada grup treballarà el tema que li ha tocat.

<u>anys 20 i 30 del s. XX (part 1):</u>	2.2. La novel·la psicològica: Concepte. 2.2.1. Miquel Llor. Breu biografia i les obres que ha escrit. 2.2.2. Carles Soldevila. Breu biografia i les obres que ha escrit. 2.3. El panorama teatral: com està el teatre en aquests anys? 2.3.1. Josep Maria de Sagarra. Breu biografia i les obres que ha escrit.	<u>Preparació teòrica:</u> s'ha de fer una recerca de la taula de continguts del tema assignat. Cada grup es distribueix la temàtica. Cada integrant del grup fa la seva part. Se n'ha de fer una exposició oral amb suport audiovisual (WIX, Prezi, PowerPoint, Word, etc.). Aquest suport ha de tenir el mateix format per part de tots els membres del grup. Es pot anar acompanyat d'un guió. El guió i el suport audiovisual són estructures a seguir, no exposicions a llegir. <u>Part pràctica:</u> El grup ha de preparar una activitat pràctica que ha de realitzar la resta de la classe (des d'omplir buits, a fer exercicis del llibre, una sopa de lletres, una cerca a l'ordinador, una infografia, un Kahoot, un joc de taula, etc.). Ha de ser el més original i lúdica possible i que serveixi perquè allò que han explicat s'hagi entès i recordat. Hi ha una condició important: ELS CONCEPTES DE GUERRA/PAU (o similars) HA D'APARÈIXER en un moment o altre en el vostre joc. S'hi ha d'incloure també fragments on es vegin aquests conceptes. <u>Prendre apunts:</u> Els grups que escolten les quatre exposicions han de prendre apunts(ves a la pàgina 9 d'aquest dossier). <u>Temporització:</u> Es disposa d'una 1h entre l'exposició i la part pràctica. Utilitzarem una altra sessió si és necessari.
2. <u>La literatura</u>	2.4. La poesia postsimbolista. Què és aquest	<u>Assignació del tema:</u> Cada grup té assignat per sorteig el contingut

<u>catalana dels anys 20 i 30 del s. XX (part 2):</u>	tipus de poesia? 2.4.1. Clementina Arderiu. Breu biografia i les obres que ha escrit. 2.4.2. Màrius Torres. Breu biografia i les obres que ha escrit. 2.4.3. Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Breu biografia i les obres que ha escrit. 2.4.4. Carles Riba. Breu biografia i les obres que ha escrit. 2.5. La prosa no narrativa. Què és? 2.5.1. Josep Pla. Breu biografia i les obres que ha escrit. 	1, 2 (1a i 2a part) i 3. Cada grup treballarà el tema que li ha tocat. <u>Preparació teòrica:</u> Ha de fer una recerca de la taula de continguts del tema assignat. Cada grup es distribueix la temàtica. Cada integrant del grup fa la seva part. Se n'ha de fer una exposició oral amb suport audiovisual (WIX, Prezi, PowerPoint, Word, etc.). Aquest suport ha de tenir el mateix format per part de tots els membres del grup. Es pot anar acompanyat d'un guió. El guió i el suport audiovisual són estructures a seguir, no exposicions a llegir. <u>Part pràctica:</u> El grup ha de preparar una activitat pràctica que ha de realitzar la resta de la classe (des d'omplir buits, a fer exercicis del llibre, una sopa de lletres, una cerca a l'ordinador, una infografia, un Kahoot, un joc de taula, etc.). Ha de ser el més original i lúdica possible i que serveixi perquè allò que han explicat s'hagi entès i recordat. Hi ha una condició important: ELS CONCEPTES DE GUERRA/PAU (o similars) HA D'APARÈIXER en un moment o altre en el vostre joc. S'hi ha d'incloure també fragments on es vegin aquests conceptes. <u>Prendre apunts:</u> Els grups que escolten les quatre exposicions han de prendre apunts(ves a la pàgina 9 d'aquest dossier). <u>Temporització:</u> Es disposa d'una 1h entre l'exposició i la part pràctica. Utilitzarem una altra sessió si és necessari.
--	--	---

3. <u>La literatura catalana de la guerra, l'exili i la postguerra:</u>	3. 1. La literatura de la guerra, l'exili i la postguerra. Contextualització històrica. Els tres anys que va durar la Guerra Civil (1936-1939) van deixar a Catalunya pràcticament desfeta a tots els nivells. Molts catalans van ser expulsats i concentrats en camps francesos i alguns van morir en camps nazis; es van abolir l'Estatut d'Autonomia i la Generalitat, i molts intel·lectuals i escriptors que s'havien mantingut fidels a la República i a les instruccions del país van haver d'exiliar-se. El règim franquista es proposà castellanitzar Catalunya en tots els àmbits. La prohibició del català en qualsevol ús, fora de l'estrictament familiar, va ser especialment enèrgica durant la postguerra (1939-1959). Tanmateix, la societat catalana es va mantenir fidel a la llengua i la cultura catalanes, que eren transmeses de pares a fills. Els escriptors catalans van posar la seva obra al servei d'aquesta causa. A l'interior del país, la resistència fundava revistes, editava antologies poètiques i representava obres teatrals en cases particulars. Els exiliats a Europa o Amèrica van reflectir la seva vivència en unes	<u>Assignació del tema:</u> Cada grup té assignat per sorteig el contingut 1, 2 (1a i 2a part) i 3. Cada grup treballarà el tema que li ha tocat. <u>Preparació teòrica:</u> Ha de fer una recerca de la taula de continguts del tema assignat. Cada grup es distribueix la temàtica. Cada integrant del grup fa la seva part. Se n'ha de fer una exposició oral amb suport audiovisual (WIX, Prezi, PowerPoint, Word, etc.). Aquest suport ha de tenir el mateix format per part de tots els membres del grup. Es pot anar acompanyat d'un guió. El guió i el suport audiovisual són estructures a seguir, no exposicions a llegir. <u>Part pràctica:</u> cada membre del grup ha de fer un microrelat* en què el protagonista sigui el que heu exposat. Cal centrar-se en un aspecte de la seua biografia i convertir-la en ficció: alguna cosa relacionada amb la guerra, l'exili o la postguerra que li ha tocat viure. S'ha de llegir davant de tothom i fer-ne una explicació de què heu volgut dir amb el vostre relat. <u>Prendre apunts:</u> Els grups que escolten les quatre exposicions han de prendre apunts (ves a la pàgina 9 d'aquest dossier). <u>Temporització:</u> Es disposa d'una 1h entre l'exposició i la part pràctica. Utilitzarem una altra sessió si és necessari. * Els microrelats o microcontes són relats molt curts (sovint no passen de 15 línies) que mantenen l'estructura del text narratiu d'una manera extremadament breu. La seva prosa és molt precisa i senzilla. A vegades és enginyosa i altres poètica. Solen tenir finals inacabats, que conviden els lectors a reflexionar o a
--	--	---

	obres en què domina el sentiment de derrota, l'enyor d'un món destruït, el testimoni i la denúncia de la barbàrie dels camps de concentració i la descoberta de nous països i noves cultures. 3.2. La poesia. Quin tipus de poesia es conreava? Es conreava una poesia més fàcil de difondre que les novel·les o les obres de teatre. Això es feia mitjançant trameses i lectures privades, o bé en publicacions periòdiques i edicions clandestines o tolerades per una censura que considerava la poesia com un gènere minoritari. Els temes més freqüents eren l'experiència de l'enfrontament bèl·lic i de l'exili, l'elegia per un món perdut i la fidelitat a la llengua i la cultura del país. 3.2.1. Pere Quart. Breu biografia i les obres que ha escrit. Joan Oliver i Sellarès, conegut amb el pseudònim va néixer a Sabadell el 29 de novembre de 1899 i va ser un poeta i dramaturg	cercar diverses interpretacions. A TENIR EN COMPTE: Un microconte és una història que necessita poques paraules per ser narrada. No ha de ser el resum d'una història més llarga. Com totes les històries ha de tenir un plantejament, un nus i un desenllaç. Donada la seva extensió, la història sol passar en un sol ambient o escenari, donat que passa molt poc temps entre l'inici i el final. L'ideal és que hi hagi un sol personatge. El títol de la història és tan important que ha de ser part d'ella. Li dona informació i forma. Cal buscar l'originalitat. Defugir de les històries que expliquen els altres. PASSOS A SEGUIR: Triar un fet. Pensar s'explicaria de manera que sorprengui al lector. Escriure el microrelat respectant les tres parts: principi, desenvolupament i final. Ser original, no explicar tota la història, només explicar el més essencial de manera que el lector es pugui imaginar la resta. Ha de ser un text curt. Gairebé s'hauria de poder llegir a cop d'ull. Busca al cercador exemples de microrelats en català perquè et pugin il·lustrar. Aquí en tens un de mooolt breu. ALARMA És mitjanit. La gent surt de les cases cridant i a mig vestir. Se senten forts sorolls que fan tremolar la terra, els vidres es trenquen i el cel s'il·lumina de color vermell de sang. Tothom corre cap a la plaça de l'Ajuntament, buscant una explicació al que està passant. Apareix l'alcalde al balcó i diu: "Veïns, ha esclatat la guerra".
--	---	--

	català. OBRES: Poesia: Les decapitacions, Bestiari... Narratives breus: Una tragèdia a Lil·liput, Contraban... 3.2.2. Agustí Bartra. Breu biografia i les obres que ha escrit. Agustí Bartra i Lleonart (<u>Barcelona, 8 de novembre de 1908</u> - <u>Terrassa, 7 de juliol de 1982</u>) Fou un <u>poeta</u>, <u>prosista</u> i professor universitari català. Descendent d'una família camperola. Participà en la Guerra Civil Espanyola en el <u>bàndol republicà</u> i s'exilià a la primeria de <u>1939</u>: passà per diversos camps de refugiats (<u>Sant Cebrià</u>, <u>Argelers</u> i <u>Agde</u>). Conegué l'escriptora <u>Anna Murià</u>, també exiliada, amb qui es casaria i amb qui tindria dos fills, <u>Roger</u> i Elionor. OBRES:	
--	---	--

- 1937: L'oasi perdut
- 1938: Cant corporal
- 1942: Xabola
- 1942: L'estel sobre el mur

3.2.3. Salvador Espriu. Breu biografia i les obres que ha escrit.

Salvador Espriu i Castelló (Santa Coloma de Farners, 10 de juliol de 1913 - Barcelona, 22 de febrer de 1985)[1] fou un poeta, dramaturg i novel·lista català, considerat un dels renovadors, de la prosa catalana de les fórmules noucentistes.

Un home de caràcter obert, sociable i lliurepensador, llicenciat en dret per la Universitat de Barcelona i que exercia de notari, i Escolàstica Castelló i Molas, una dona tímida, discreta i molt religiosa. Amb l'esclat de la , va veure interromputs els seus estudis de lletres clàssiques, que eren els únics que li quedaven per acabar. Va ser mobilitzat des del primer moment, però no el van enviar al front a causa del seu estat de salut, de manera que

	feia classes a futurs oficials. La seva vida era interrompuda sovint per malalties, de manera que es passava moltes hores llegint i escrivint. Cada dia dedicava mitja hora a llegir el <u>diccionari Fabra</u> i mitja més el diccionari de la Reial Acadèmia Espanyola. OBRES: <u>1929: Israel</u>, el seu primer llibre, escrit en castellà <u>1931: El Dr. Rip</u> <u>1932: Laia</u> <u>1934: Aspectes</u> 3.2.4. Joan Vinyoli. Breu biografia i les obres que ha escrit. Joan Vinyoli i Pladevall (<u>Barcelona, 3 de juliol de 1914 - 30 de novembre de 1984</u>) fou un <u>poeta català</u>. Va començar a guanyar els primers premis de poesia durant la dècada de 1950, tot i que el reconeixement públic li arribà a principi dels	
--	---	--

	anys 1970, amb el poemari <i>Tot és ara i res</i>. Entre els 1970 i 1984 va publicar regularment i va rebre diversos reconeixements. La seva obra poètica relaciona la seva trajectòria vital amb la seva obra, amb un cert sentit místic on es pregunta per la fe. Durant els darrers anys, Vinyoli ha esdevingut un poeta de referència per als nous escriptors catalans, la seva obra s'ha reeditat i és un dels poetes més citats pels seus companys del segle XXI. Fortament influït per <u>Rainer Maria Rilke</u>, va començar a escriure incitat per una frase seva: « La poesia no és cosa de sentiments sinó d'experiències • 1937 — Primer desenllaç. Ed. Residència d'estudiants. • 1948 — De vida i somni. Ariel. • 1951 — Les hores retrobades. Els llibres de l'Ossa Menor. • 1956 — El Callat. Els llibres de l'Ossa Menor. 3.2.5. Carles Riba. Breu biografia i les	
--	---	--

	obres que ha escrit. Carles Riba i Bracons neix a Barcelona el 23 de setembre de 1893. Humanista i professional de les lletres, rep sempre el suport familiar en el desenvolupament de la seva carrera literària, que comença de ben jove. Així, el 1911, just després d'acabar el batxillerat, publica una traducció de les Bucòliques de Virgili, finançada pel seu pare. Guanya, amb una Ègloga, la Flor Natural als Jocs Florals de Girona, ciutat on l'any següent coneix la seva futura esposa: la poeta Clementina Arderiu. Pel que fa a l'àmbit acadèmic, estudia la carrera de Filosofia i Lletres, juntament amb la de Dret per imposició familiar. • <u>1917</u> - Aventures de Perot Marrasquí • <u>1920</u> - Guillot el bandoler • <u>1924</u> - L'ingenu Amor (Premi Concepció Rabell el 1926) • <u>1928</u> - Sis Joans • 1919 - Primer llibre d'estances • <u>1912-1919</u> - La paraula a lloure • <u>1930</u> - Segon llibre d'estances • <u>1937</u> - Tres suites • <u>1943</u> - Elegies de Bierville • <u>1947</u> - Del joc i del foc	
--	---	--

- 1952 - Salvatge cor
- 1957 - Esbós de tres oratoris

3.3. La narrativa. Quin tipus de novel·la es conreava?

La narrativa va tenir greus dificultats sota el franquisme a causa de la censura, la manca d'educació en la llengua del país i la mateixa limitació del mercat editorial que es deriva d'un públic lector reduït. Tanmateix, aquests entrebancs no van impedir un desenvolupament notable del gènere i, en particular, de novel·les que donen testimoni i denuncien la guerra i les seves conseqüències. Els temes més recurrents són la guerra, l'experiència de l'exili i dels camps de concentració i les dures condicions de la postguerra a l'interior del país.

3.3.1. Joan Sales. Breu biografia i les obres que ha escrit.

Joan Sales i Vallès (Barcelona, 19 de novembre de 1912 - 12 de novembre de 1983) fou un escriptor, poeta, traductor i editor català.

	Va néixer en una família originària de <u>Vallclara</u>. Políticament, el seu entorn familiar progressa des del <u>tradicionalisme</u> fins al <u>catalanisme</u> proper a la <u>Lliga Regionalista</u>. Va actuar de ben jove en oposició a la dictadura de Miguel Primo de Rivera, i per això seria empresonat tres mesos quan tenia quinze anys. Va fer batxiller a <u>Lleida</u>, amb 17 anys es va establir pel seu compte a Barcelona i s'afilià al <u>Partit Comunista Català</u>. Allà hi va conèixer Núria Folch i, amb qui es casà el 1933 i tingueren una filla el mateix any. En esclatar la Guerra Civil Espanyola, va graduar-se a l'<u>Escola de Guerra</u> i va ser nomenat oficial. El 1939 es va exiliar a França i després, el 1940, a la <u>República Dominicana</u>, d'on passaria a <u>Mèxic</u> el 1942. Va treballar-hi com a <u>linotipista</u>. • 1950 — <i>Rondalles escollides de Guimerà, Casaponce i Alcover</i> (il·lustracions d'<u>Elvira Elias</u>) • 1951 — <i>Rondalles gironines i valencianes</i> (il·lustracions d'Elvira Elias) • 1952 — <i>Rondalles d'ahir i avui</i>	
--	--	--

	(il·lustracions de Montserrat Casanova) • 1952 — <i>Viatge d'un moribund</i> • 1953 — <i>Rondalles escollides de Ramon Llull, Mistral i Verdaguer</i> (il·lustracions d'Elvira Elías, pròleg de <u>Carles Riba</u>) • 1956 — <i><u>Incerta glòria</u></i> • 1969 — <i>Incerta glòria</i> (sense censurar, revisada i ampliada) • 1972 — <i>En Tirant lo Blanc a Grècia</i>, òpera bufa • 1976 — <i>Cartes a Màrius Torres</i> • 1983 — <i>El vent de la nit</i> • 1986 — <i>Cartes de la guerra</i> 3.3.2. Avel·lí Artís Gener "Tísner". Breu biografia i les obres que ha escrit. Avel·lí Artís i Gener, va néixer a Barcelona el 28 de maig de 1912 i va morir el 7 de maig de 2000. Fou un periodista, escriptor, ninotaire, escenogràfic, traductor, enigmista, director artístic de publicitat i corrector català. Utilitzava el pseudònim Tísner, o bé els dos cognoms units, Artís-Gener.	
--	---	--

	Fill del periodista, editor i comediògraf Avel·lí Artís i Balaguer, es va iniciar en el món del periodisme en 1928, com a caricaturista en el setmanari català Papitu i com a redactor en el periòdic Mirador, fins que començada la segona república en 1931 es va consolidar com a dibuixant en la publicació sarcàstica El Be Negre, referent de l'època, on va signar les seves col·laboracions amb el pseudònim Tísner que el va acompanyar la resta de la seva vida. Durant aquests anys les seves col·laboracions periodístiques van aparèixer a més en diverses publicacions barcelonines com a L'Opinió, La Rambla i La Publicitat. Va participar en la guerra civil com a oficial de l'estat major de l'exèrcit republicà, per a després exiliar-se fugaçment a França, amb el seu pare i la majoria dels seus germans, i finalment a Mèxic. -556 Brigada Mixta (1945) -Les dues funcions del circ (1966) -Guía inútil de Barcelona (1967) -Paraules d'Opòton el Vell (1968) -Prohibida l'evasió (Premi Prudenci Bertrana	
--	---	--

	1969) -Al cap de vint-i-sis anys -L'Enquesta del Canal 4 (Premi Sant Jordi 1972) -El pla de la calma (1974) -Historia en historieta de Catalunya -Les nostres coses -Festes populars a Catalunya (1980) -Lluminosa, acolorida Barceloneta -Mèxic: una radiografia i un munt de diapositives (1981) -Els gossos d'Acteó (1983) -L'invent més gran del segle vint (1984) -L'arriscada expedició dels pitecantrops del Montgrony (1985) -Trenquem-nos una mica la closca? (1985)	
--	--	--

	-El boà taronja (1986) -Viure i veure (memòries en quatre volums: 1989, 1990, 1991 i 1996) -Vicenç Riera Llorca: fent memòria. -Els mots encreuats de Tísner. -Cirís trencats (La Campana, 1997) -Més cirís trencats (La Campana, 1998) 3.3.3. Pere Calders. Breu biografia i les obres que ha escrit. Pere Calders (1912-1994) va ser un escriptor català. Va néixer a Barcelona, en una família de classe mitjana, va estudiar enginyeria abans de dedicar-se a l'escriptura. Durant la Guerra Civil Espanyola, Calders va ser detingut per les seves opinions polítiques d'esquerra i va passar diversos mesos en un camp de concentració, Calders es va traslladar a París i es va involucrar amb el moviment surrealista. L'any 1947 va publicar el seu primer llibre de contes,	
--	---	--

	titulat "Cròniques de la veritat oculta". Al llarg de la seva carrera, Calders ha publicat desenes de llibres, entre els quals "Els cavalls de vent", "La vida privada de les estrelles" i "La plaça del Diamant". Els seus contes es caracteritzen per una barreja de realisme i fantasia, humor i malenconia. Pere Calders va ser considerat un dels escriptors catalans més importants el segle XX OBRES El primer arlequí.1936. Unitats de xoc 1938. Memòries especials.1942. La ratlla i el desig.1947. Cròniques de la veritat oculta.1955. Gent de l'alta vall.1957. Demà a les tres de la matinada.1959. Invasió subtil i altres contes .1978. Antaviana, amb Dagoll Dagom.1979. Tot s'aprofita. 1981.	
--	--	--

	Raspall. 1981. El sabeu, aquell?. 1991 De teves a meves: trenta-dos contes que acaben més o menys bé. 1984. Els nens voladors. Barcelona: 1984. Tres per cinc, quinze. 1984. La cabra i altres narracions. 1984. El desordre públic. 1985. Un estrany al jardí. 1985. El barret fort i altres inèdits.1987. Dibuixos de guerra. Kalders i Tísner.1991. L'honor a la deriva.1993. Mesures, alarmes i prodigis.1994. La lluna a casa i altres contes.1995. La glòria del doctor Iarén 1936 Gaeli i l'home Déu 1986 L'ombra de l'atzavara 1964 Ronda naval sota la boira 1966	
--	---	--

	Aquí descansa Nevares 1967	
--	----------------------------	--

Fonts de consulta

El vostre llibre de text és la vostra base de treball (vegeu unitats 5, 6 i 7) però cal que amplieu la informació en un cercador o bé en qualsevol enciclopèdia de literatura catalana. A tall d'exemple tenim les següents adreces:

<https://www.escriptors.cat/>

<http://blocs.xtec.cat/apuntsdeliteraturacatalana/2012/09/09/historia-de-la-literatura-principals-epoques-i-moviments-literaris/>

<http://www.xtec.cat/~malons22/personal/>

<https://lletra.uoc.edu/> (Noms propis)

https://ca.wikipedia.org/wiki/Llista_d%27escriptors_en_llengua_catalana

<http://www.musicadepoetes.cat/>

<http://www.uoc.edu/app/musicadepoetes/servlet/org.uoc.lletra.musicaDePoetes.Presentacio>

REQUADRE PER PRENDRE APUNTS

TEMA:1. Les avantguardes -1908-1939. Afegeixen elements nous dins de lo tradicional aquest moviment literari va començar a principis del segle xx. Trenca lo tradicional i l'ordre establert. Es reflexa la societat industrial i moderna de l'epoca. Apareixen diversos moviments: futurisme, surrealisme, dadaisme i cubisme. Catalunya: estil millorat i més futurista(Joan Salvat Papasseit, Dalí..) Moviment futurista: Itàlia. Vol representar el que veiem i el que no. Violència, exaltació de la sensualitat, ressaltació tecnologia i màquina. Cubisme: moviment modern que està present en escultures i pintures. Essència de les coses. Cubisme analític(pintura monocroma) i cubisme sintètic(material de les papereres). Les pintures comencen a ser una mica més abstractes i no mostra tant la realitat. Dadaisme: moviment artístic literari. Renega els valors i tradicionals, però defensa els pensaments i l'expressió. Figura més important: Francesc Picabia(Barcelona). Va dirigir la revista 391. El dadaisme va ser influenciat pel cubisme.	TEMA:2. Literatura catalana dels anys 20 i 30 del s.XX (part 1) -Renovació literària: anys 20 y 30 del segle 20. Moviment literaris, obres i autors. Segle marcat per la ruptura del límits estrictes entre generes. Novel·la psicològica: representa la vida real, emocions sentiments i els pensaments de les persones. Component principal d'aquesta novel·la es el realisme. Va ser molt popular a Espanya però va desaparèixer de Catalunya. Marcel Proust va iniciar la novel·la psicològica a tot el mon. Miquel Llor: 3 de maig de 1894. Va morir per esteclerosi. Orfe de ben jove, per part de mare. Narrador i novel·lista que participar en la vida literària. Obres més importants: El somriure dels sants, Història gris, L'oreig del desert(contes), l'esguard al mirall(contes), un camí de damasc, Laura a la ciutat dels Sants, viatge a qui sap on(Contes). Carles Soldevila i Zubiburu: 1892. Dramaturg, poeta, periodista i novel·lista. 1913 es llicencia en dret. 1917 primera filla. A 1936 ES TRASLLADA A PARIS, finalment mor a 1967.	TEMA: 2.Literatura catalana dels anys 20 i 30 del s.XX (part 2) -Poesia postsimbolista: parteix del simbolisme, corrent poètic que ve de França. Aspiren a l'exquisedesa, l'hermetisme i la noció de poesia pura. La poesia es desvincula de la realitat i es converteix en un llenguatge autònom i sublim. Primera generació de poetes: Josep Sebastià Pons, Clementina Arderiu. Segona: Marius Torres, Bartomeu Rosselló-Porcel(Carles Riba)- màxima representant. Clementina Arderiu: Va estudiar idiomes, musica i piano. 1911-primer poema i primer llibre al 1916. Va guanyar premis-1938,1958,1960. Va néixer el 6 de juliol de 1889-1976(Barcelona). És a dir, cançons i elegies, sempre i ara, l'esperança encara.(obres) Marius Torres: 1910(Lleida)-1942. Va estudiar medicina i va ser metge. Als 20 anys va tenir tuberculosi i va anar a un hospital i centre de recuperació on va reconèixer a la dona de la qual se va
---	---	--

Surrealisme: 1924. Textos plens d'imatges originals i irracionals. Els poetes es basen en el que somiaven(lo que se inspiraven). Poeta més dedicat: Josep Vicenç Foix. Principal autors catalans: Joan Salvat-Papasseit i J.V. Foix. Joan Salvat-Papasseit: col·labora en revistes i escriu poemes en català. Va contraure una grip que va esdevenir una tuberculosi. 1919-filla Salomé. 1921-segon llibre i va ser internat a causa de la tuberculosi. Segona filla neix(Núria), La seva segona filla va morir al 1924. Va morir per tuberculosi el mateix any. Josep: Comença a estudiar dret, deixa la carrera i es dedica a la lectura i literatura. Defensor de la modernitat: arquitectura i l'esport. Port de la Selva punt referencial per a inspirar a Josep. 1936-Publia 2 proses literàries. Mor el seu pare i està amb el negoci familiar. Apart descentrar-se en les seves obres poètiques. Col·labora amb joves poetes del grup de Dau al Set. Es nomenat un dels grans mestres de la literatura catalana. Nomenat president d'honor de la federació	Poesia: lletanies profanes.(no va tenir gaire èxit i va deixar la poesia) Articles: Plasentaries. Narrativa: L'abrandament, Una atzagalada i altres contes, vida amorosa d'un home i El senyoret Lluís. Teatre: CIVILITZATS TANMATEIX, Els milions de l'oncle i Un pare de família. Periodisme: La Publicitat, la rambla, mirador, la Vanguardia, revista de Catalunya, d'ací i d'allà(director) i va fer un recopilatori dels seus articles més importants(Fulls dietari). Panorama teatral: pateix una crisi durant la època del noucentisme. Sorgeixen nous tipus d'obres. Respecta idearis i estètica del noucentisme. Subgèneres que més triomfen: poema dramàtic-és un tema amb molta riquesa lingüística (temàtica amorosa i moral). Josep Maria de Segarra(trionfador de l'escena catalana) -Crítica ideològica. Josep Maria de Segarra-1910-comença a estudiar dret. 1936-l'encomanen fer l'himne de l'olimpíada durant la guerra civil. Ha escrit poesia(Conte Arnau), recull d'articles periodístics, teatre(café de la marina), novel·la...	enamorar i inspirar per escriure poesia: Mercè Figueres. Va escriure Cançó a Mahalta dedicada a la Mercè. En un diari va escriure les seves experiències de la guerra civil. Bartomeu Rosselló- Pòrcel. 1913(Palma de Mallorca)-1938. Va estudiar a l'institut balear i després va començar filosofia i lletres a Barcelona que acabarà canviant per Romàniques. Va conèixer Salvador Espriu a la Residència d'estudiants. Acabada la carrera va anar a perpar la tesi doctoral a Madrid però l'esclat de l Guerra Civil el va fer tornar barceloní on es crida a files. Aviat es va llicenciar per problemes de salut. El van traslladar al Sanatori d'El Brull on va morir. Obra poètica 1933- primer llibre(nous poemes) 1934-Quadern de Sonets(poemes) 1938-limitació del foc Traducció. 1932-Historia del soldat i Prometeu mal encadenat 1938-Les Verrines(inacabat). Carles Riba-escriptori i poeta català. Autor dels dos llibres que formen estances. 1893-1959(Barcelona). Quan estudiava batxillerat es va matricular per
--	--	--

nacional d'estudiants de Catalunya. Mor el 1987.		fer una carrera de filosofia i lletres. Va fer diferents tipus d'obres. Obres-1919-primer llibre d'estances 1924-aventures d'en perrot marrasquí 1930-segon llibre d'estances 1942-elegies de bierville Prosa no narrativa. Durant els anys 20 i 30 es va consolidar una infraestructura editorial que va permetre que apareguessin periodistes i assagistes com per exemple: Josep Pla, Carles Riba o Foix. Encara que no se publicuessin novel·les, un gènere maltractat pels noucentistes, es veu la necessitat de renovar la prosa per altres vies que les havien proposat els ideòlegs del noucentisme. El gran prosista del moment serà Josep Pla. Josep Pla és un escriptor en llengües catalana i castellana. Va realitzar el batxillerat a l'institut de Girona. Va cursar estudis de Dreta a Barcelona i es va llicenciar el 1919. Però la seva vocació va ser el periodisme. 1920- va col·labora amb "la publicitat" 1924- Una article crític amb la política d'Espanya l'impedeixi tornar
---	--	---

		1928- Comença a col·laborar a La Veu de Catalunya 1939- subdirector de la Vanguardia Obres -El carrer estret, Quadern gris, Viatge amb autobús, histories de l'Empordà Premis Premi de Sant Jordi de Novel·la- 1951 Medalla d'or de la generalitat de Catalunya-1980 Premi Concepció Rabell-1936
--	--	---

REQUADRE PER INSERIR LA TEUA PART PRÀCTICA (INDIVIDUAL EXCEPTE LES DUES PARTS DEL TEMA 2)

CONSTÀNCIA

En Pere Calders és un jove periodista que treballa en una revista local a Barcelona. Malgrat ser un treball que l'apassiona, somia amb escriure contes i novel·les. Abans de la Guerra Civil Espanyola, va aconseguir publicar una novel·la de poc èxit i un article d'opinió polèmic sobre la política esquerrana. Durant la Guerra, en Pere va ser detingut per les seves opinions polítiques d'esquerra i va ser empresonat en un camp de concentració. Els alts càrrecs d'aquell camp el torturen per les seves creences fins que el fereixen greument. En Pere és portat a un hospital on allí, lluita per la seva vida mentre continua escrivint contes i novel·les per assolir el seu objectiu.

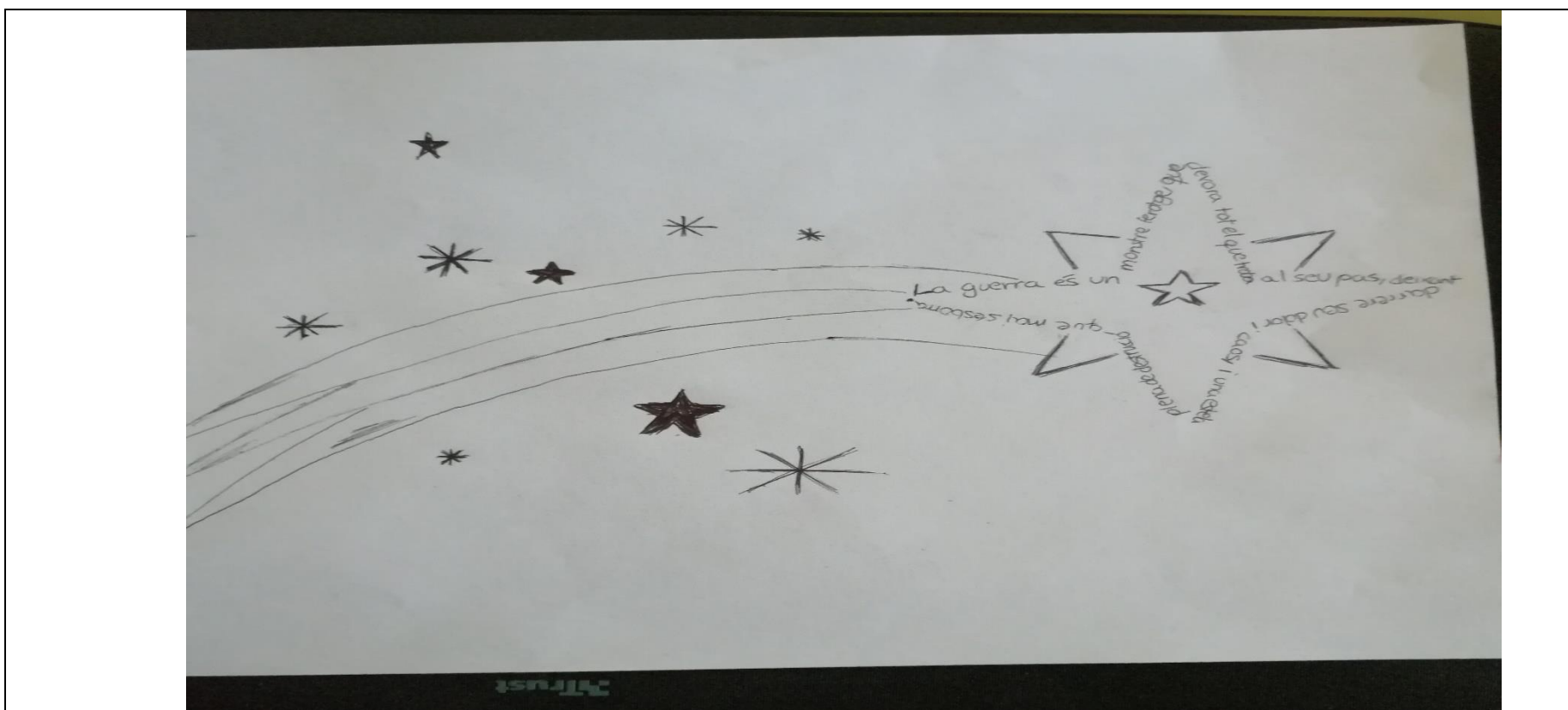
2a tasca

Tema	Realització de cal·ligrames o poemes visuals segons la mostra que han fet els del primer grup i segons el tema que han realitzat els grups 2 i 3.
Què s'ha de fer?	Tasca individual però el pots CREAR en grup perquè pugueu intercanviar idees i opinions. S'ha de fer un poema visual o un cal·ligrama on reflexionis sobre la pau i la guerra en un context general, passat, en l'època que hem estudiat, actual si es vol, o personal, biogràfic, del meu entorn, al món, etc.
Què és un cal·ligrama? I una poema visual?	Un cal·ligrama és una composició poètica que combina les paraules del poema de tal manera que fa una composició o dibuix del missatge del poema. La base de l'estructura del poema no és el vers, sinó que cada paraula o frase està disposada segons la resta d'elements que la formen. El poeta pot fer servir tot tipus de mides i lletres, colors, disposició física de les lletres de la pàgina, etc. Un poema visual és l'art d'expressar en paraules allò que es pot mirar. Per tant, és un poema que es pot mirar (i llegir, és clar!). Ha de causar sorpresa i novetat a l'espectador i li ha de donar total llibertat d'interpretació.
Com es fa un cal·ligrama?	1. Pensa de què el vols fer. 2. Fes el dibuix amb llapis, fluixet. 3. Escribeu el text. 4. Escribeu el text damunt del dibuix, amb llapis, ben, ben fluixet. 5. Ressegueix les lletres amb bolígraf. 6. Passada una estona borra el llapis del dibuix. 7. Decora el cal·ligrama. 8. Un dels grups n'ha fet una mostra.

Com es fa un poema visual?	Busca al cercador els famosos poemes visuals de Joan Brossa i te'n faràs una idea.
Més informació	https://www.educaixa.com/microsites/Letras/Calligrama/ http://es.slideshare.net/artpopulus/calligrames-expo http://www.filosofar.cat/index.php/pretextos-per-filosofar/creacio-poetica/382-calligrames
Temporització	Ja es dirà la data de lliurament.

REQUADRE PER INSERIR EL TEU POEMA VISUAL O CAL.LIGRAMA

TASCA 1: RÚBRICA EXPOSICIÓ ORAL (part teòrica)

CATEGORIA	4 Expert (9-10)	3 Avançat (8-7)	2 Aprenent (6-5)	1 Novell (4-3)
Acompliment de la tasca	S'ha realitzat íntegrament i correctament el que es demanava.	S'ha realitzat en bona part i correctament el que es demanava.	S'ha realitzat parcialment el que es demanava. Potser hi ha alguna incorrecció.	No s'ha realitzat res del que es demanava o malament.
Domini del Contingut	Demostra un complet enteniment del tema. Les explicacions són clares.	Demostra un bon enteniment del tema. Les explicacions són més aviat clares.	Les explicacions no les domina prou i fa que sovint es perdi en el que explica.	No sembla entendre molt bé el tema.
Ordre i estructura dels continguts	Com que sap de què va el tema, s'explica ordenadament.	Sap de què va el tema però no s'explica ordenadament.	No sap gaire de què va el tema i per això no s'explica ordenadament.	No sap de què va el tema i es perd en la seua estructura.
Memorització	S'ho sap perfectament, poc ha de mirar el guió o el suport digital que usa (pràcticament exposa).	S'ho sap i ha de mirar el guió o el suport digital que usa (exposa més que llegeix).	Necessitat sovint el guió o el suport digital que usa perquè no s'ho sap prou bé (llegeix més que no exposa).	Necessita el guió constantment o el suport digital que usa perquè no s'ho sap (només llegeix).
Gramàtica i ortografia	Gairebé impecable.	Algunes errades.	Prou errades.	Massa errades.
Parlar	Parla a poc a poc i amb molta claredat.	La majoria del temps, parla a poc a poc i amb claredat.	Algunes vegades parla a poc a poc i amb claredat, però unes altres	Parla ràpid o es deté massa a l'hora de parlar. A més la seva

Vocabulari	Usa vocabulari apropiat per a l'audiència. Augmenta el vocabulari de l'audiència definint les paraules que podrien ser noves per a aquesta.	Usa vocabulari apropiat per a l'audiència. Inclou 1-2 paraules que podrien ser noves per a la major part de l'audiència, però no les defineix.	s'accelera i no se l'entén. Usa vocabulari apropiat per a l'audiència. No inclou vocabulari que podria ser nou per a l'audiència.	pronunciació no és bona. Usa diverses (5 o més) paraules o frases que no són enteses per l'audiència.
Volum	El volum és prou alt per ser escoltat per tots els membres de l'audiència a través de tota la presentació.	El volum és prou alt per ser escoltat per tots els membres de l'audiència almenys 90% del temps.	El volum és prou alt per ser escoltat per tots els membres de l'audiència almenys el 80% del temps.	El volum amb freqüència és molt feble per ser escoltat per tots els membres de l'audiència.
Comprensió, atenció i interès	L'estudiant pot contestar amb precisió gairebé totes les preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs.	L'estudiant pot contestar amb precisió la majoria de les preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. A estones capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs.	L'estudiant pot contestar amb precisió unes poques preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. En alguns moments capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs.	L'estudiant no pot contestar les preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. No capta l'atenció, no implica l'auditori, no n'observa les reaccions i no n'adapta el discurs.
Postura del Cos i Contacte Visual	A l'hora de parlar la postura i el gest són molt adequats. Mira a tots els companys amb total naturalitat.	La majoria del temps la postura i el gest són adequats i gairebé sempre mira als companys mentre parla.	Algunes vegades, manté la postura i el gest adequats, i unes altres no. En ocasions mira als seus companys.	No manté la postura i gest propis d'una exposició oral i, la majoria de les vegades, no mira als seus companys.

Suport visual	Ha usat un suport visual prou convincent, correcte, adequat al que es demana, il·lustratiu, atractiu a la vista, ordenat i organitzat.	Falta un o dos requisits dels esmentats anteriorment.	Falta tres o quatre requisits dels esmentats anteriorment.	Falta més de quatre requisits dels esmentats anteriorment.
Treball en equip	Hi ha hagut un molt bon repartiment de les tasques i han col·laborat tots. Constant interacció entre tots.	Hi ha hagut un bon repartiment de les tasques i han col·laborat tots.	Hi ha hagut un repartiment desigual de les tasques, falta una mica de coordinació. Falta una mica de col·laboració.	No han sabut repartir les tasques ni col·laboren equitativament en la tasca.

TASCA 1: RÚBRICA PART PRÀCTICA (exposició oral)

CATEGORIA	4 Expert (9-10)	3 Avançat (8-7)	2 Aprenent (6-5)	1 Novell (4-3)
Acompliment de la tasca	S'ha realitzat íntegrament i correctament el que es demanava.	S'ha realitzat en bona part i correctament el que es demanava.	S'ha realitzat parcialment el que es demanava. Potser hi ha alguna incorrecció.	No s'ha realitzat res del que es demanava o malament.
Domini del Contingut	Demuestra un complet enteniment del que ha de fer.	Demuestra un bon enteniment del que ha de fer.	Les explicacions no les domina prou i fa que sovint es perdi.	No sembla entendre molt bé el que ha de fer.
Originalitat de la tasca	Ha demostrat molt estil literari.	Ha demostrat prou estil literari	Caldria millorar-ho.	No hi ha cap mena de sensibilitat literària.
Coherència amb l'exposició	La tasca realitzada correspon temàticament amb el que ha exposat.	La tasca realitzada correspon en bona part amb el tema que ha exposat.	La tasca realitzada correspon en part amb el tema que ha exposat.	No correspon el que ha exposat amb la tasca que ha realitzat.
Gramàtica i ortografia	Gairebé impecable.	Algunes errades.	Prou errades.	Massa errades.
Vocabulari	Usa vocabulari apropiat per a l'audiència. Augmenta el vocabulari de l'audiència definint les paraules que podrien ser noves per a aquesta.	Usa vocabulari apropiat per a l'audiència. Inclou 1-2 paraules que podrien ser noves per a la major part de l'audiència, però no les defineix.	Usa vocabulari apropiat per a l'audiència. No inclou vocabulari que podria ser nou per a l'audiència.	Usa diverses (5 o més) paraules o frases que no són enteses per l'audiència.
Volum	El volum és prou alt per ser escoltat per tots els membres de l'audiència a través de tota la presentació.	El volum és prou alt per ser escoltat per tots els membres de l'audiència almenys 90% del temps.	El volum és prou alt per ser escoltat per tots els membres de l'audiència almenys el 80% del temps.	El volum amb freqüència és molt feble per ser escoltat per tots els membres de l'audiència.

Comprensió, atenció i interès	L'estudiant pot contestar amb precisió gairebé totes les preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs.	L'estudiant pot contestar amb precisió la majoria de les preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. A estones capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs.	L'estudiant pot contestar amb precisió unes poques preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. En alguns moments capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs.	L'estudiant no pot contestar les preguntes plantejades sobre el tema pels seus companys/es de classe i la professora. No capta l'atenció, no implica l'auditori, no n'observa les reaccions i no n'adapta el discurs.
Postura del Cos i Contacte Visual	A l'hora de parlar la postura i el gest són molt adequats. Mira a tots els companys amb total naturalitat.	La majoria del temps la postura i el gest són adequats i gairebé sempre mira als companys mentre parla.	Algunes vegades, manté la postura i el gest adequats, i unes altres no. En ocasions mira als seus companys.	No manté la postura i gest propis d'una exposició oral i, la majoria de les vegades, no mira als seus companys.
Suport visual	Ha usat un suport visual prou convincent, correcte, adequat al que es demana, il·lustratiu, atractiu a la vista, ordenat i organitzat.	Falta un o dos requisits dels esmentats anteriorment.	Falta tres o quatre requisits dels esmentats anteriorment.	Falta més de quatre requisits dels esmentats anteriorment.
Treball en equip	Hi ha hagut un molt bon repartiment de les tasques i han col·laborat tots. Constant interacció entre tots.	Hi ha hagut un bon repartiment de les tasques i han col·laborat tots.	Hi ha hagut un repartiment desigual de les tasques, falta una mica de coordinació. Falta una mica de col·laboració.	No han sabut repartir les tasques ni col·laboren equitativament en la tasca.

TASCA 2: RÚBRICA CAL·LIGRAMA

CATEGORIA	4 Expert (9-10)	3 Avançat (8-7)	2 Aprenent (6-5)	1 Novell (4-3)
Acompliment de la tasca	S'ha realitzat íntegrament i correctament el que es demanava.	S'ha realitzat en bona part i correctament el que es demanava.	S'ha realitzat parcialment el que es demanava. Potser hi ha alguna incorrecció.	No s'ha realitzat res del que es demanava o malament.
Adequació respecte al tema	El cal·ligrama s'adequa a la temàtica, amb recursos diferents i coordinats.	El cal·ligrama s'adequa a la temàtica. Els recursos poc variats però coordinats.	El cal·ligrama s'adequa poc a la temàtica. S'utilitzen pocs recursos i la coordinació és millorable.	El cal·ligrama no s'adequa a la temàtica. S'utilitzen pocs recursos i la coordinació és millorable.
Gramàtica i ortografia	Gairebé impecable.	Algunes errades.	Prou errades.	Massa errades.
Composició del cal·ligrama	L'alumne ha utilitzat estratègies molt variades, originals i adequades en la composició.	L'alumne ha utilitzat estratègies variades i adequades en la composició.	L'alumne ha utilitzat estratègies poques estratègies en la composició.	L'alumne ha utilitzat escasses o cap estratègia en la composició i poc adequades en la composició.
Adequació de la relació de la forma i el contingut	L'alumne ha aconseguit una molt correcta adequació de la forma i el contingut	L'alumne ha aconseguit una correcta adequació de la forma i el contingut, però amb certs errors no destacables.	L'alumne ha aconseguit una mica l'adequació de la forma i el contingut però amb errors bàsics o destacables.	L'alumne no ha aconseguit l'adequació ni en la forma ni en el contingut.
Originalitat en el contingut	El treball és molt original i de creació pròpia.	El treball és original i de creació pròpia.	El treball és poc original i creatiu. Parteix de fórmules ja existents.	El treball és molt poc o gens original i creatiu.
Originalitat en la forma	El treball és original i de creació pròpia.	El treball és original i de creació pròpia.	El treball és poc original i creatiu. Parteix de fórmules ja existents.	El treball és molt poc o gens original i creatiu.
Ús de diferents recursos	Ha utilitzat recursos variats i originals	Ha utilitzat recursos variats i originals extrets de fonts	Ha utilitzat un número acceptable de recursos o pocs i extrets de	No ha utilitzat cap recurs.

	extrets de fonts distintes o elaborats originalment.	distintes.	poques fonts.	
Observacions generals				